

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/161311,Wreczenie-Krzyzy-Wolnosci-i-Solidarnosci-Marii-Magdalenie-i-Jerzemu-Kazimierzowi.html>
18.04.2024, 20:10

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności Marii Magdalenie i Jerzemu Kazimierzowi Zagałom - Ustroń, 14 marca 2022

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności Marii Magdalenie i Jerzemu Kazimierzowi Zagałom w Ustroniu.

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności Marii Magdalenie i Jerzemu Kazimierzowi Zagałom w Ustroniu.

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności Marii Magdalenie i Jerzemu Kazimierzowi Zagałom w Ustroniu.

Wręczenie Krzyży Wolności i Solidarności Marii Magdalenie i Jerzemu Kazimierzowi Zagałom

14 marca 2022 r. w Ustroniu dr Andrzej Sznajder, dyrektor Oddziału IPN w Katowicach dokonał uroczystego wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności Marii Magdalenie Zagale i pośmiertnie Jerzemu Kazimierzowi Zagale. W uroczystości wzięli udział Alojzy Pietrzyk, prezes Stowarzyszenia „Pamięć Jastrzębska“.

Maria Magdalena Zagała od 1980 r. była członkiem NSZZ „Solidarność” Nadleśnictwa Ustroń. W okresie trwania stanu wojennego oraz po jego zakończeniu kontynuowała działalność opozycyjną. Od września 1984 r. działała w strukturach podziemnej Delegatury Jastrzębskiej RKW Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”. W latach 1984-1989 na swojej posesji przechowywała papier, matryce i farbę drukarską przeznaczone do druku pism podziemnych. W mieszkaniu znajdował się również punkt kolportażu prasy podziemnej m.in. „Ośc”, „RIS”, „KOS”, „Tygodnik Mazowsze”. Maria Zagała działała w Kole PTTK „Pielgrzym” przy parafii NMP Matki Kościoła w Jastrzębiu Zdroju, w ramach którego prowadziła działalność kolportażową. Organizowała tajne spotkania członków Grup Oporu Społecznego Delegatury Jastrzębskiej. Udostępniała mieszkanie na tajne spotkania działaczy Jastrzębskiej Delegatury RKW. W lutym 1989 r. uczestniczyła w organizacji tajnego zgromadzenia działaczy NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Ustroniu.

Jerzy Kazimierz Zagała w czasach PRL prowadził zagrożoną odpowiedzialnością karną i represjami działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności oraz respektowania praw człowieka. Był aktywnym działaczem NSZZ „Solidarność” w Kopalni Węgla Kamiennego „Jastrzębie” w Jastrzębiu Zdroju, gdzie pracował. W dniu 13 XII 1981 r. brał udział w strajku okupacyjnym w w/w/ kopalni. Po wprowadzeniu stanu wojennego i zdelegalizowaniu „Solidarności” włączył się w działalność podziemnych struktur opozycyjnych. Wchodził w skład Grupy Oporu Społecznego „Solidarność” działającej przy wspomnianej kopalni, a od 1983 r. wchodził w skład Jastrzębskiej Delegatury Regionalnej Komisji Wykonawczej (RKW) Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”. Ponadto zajmował się rozpowszechnianiem nielegalnej prasy związkowej, m.in. „OŚC”, „Tygodnik Mazowsze”, „RIS”, „KOS”. Jerzy Zagała udostępniał swoje mieszkanie na tajne spotkania działaczy RKW. W okresie stanu wojennego zaangażował się w organizowanie pomocy materialnej dla internowanych działaczy opozycyjnych i ich rodzin. W lutym 1989 r. uczestniczył w II Zgromadzeniu Działaczy NSZZ „Solidarność” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego w Ustroniu, jako jeden z przedstawicieli KWK „Jastrzębie”. Był nie tylko delegatem, ale brał czynny udział w przygotowaniach, organizacji oraz obsłudze tego wydarzenia.

* * *

Krzyż Wolności i Solidarności został ustanowiony przez Sejm 5 sierpnia 2010 roku. Po raz pierwszy przyznano go w czerwcu 2011 roku przy okazji obchodów 35. rocznicy protestów społecznych w Radomiu. Krzyż nadawany jest przez Prezydenta RP, na wniosek Prezesa Instytutu Pamięi Narodowej, działaczom opozycji wobec dyktatury komunistycznej, za działalność na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości i suwerenności lub

respektowanie praw człowieka w PRL. Źródłem uchwalenia Krzyża Wolności i Solidarności jest Krzyż Niepodległości z II RP.